

ATELIER PRO

Opdrachtgever
Meander Medisch
Centrum

Project type
architectuur

Kosten
€ 195.000.000,-

Project status
opgeleverd

Locatie
Maatweg 3
Amersfoort
Nederland

Functies
publieke
gebouwen, zorg

112.000 m²

Periode
2006 - 2013

Oplevering
2013

beeld: dirk verwoerd

Meander Medisch Centrum, Amersfoort

Het nieuwe Meander Medisch Centrum van Amersfoort is een ziekenhuis van een geheel nieuwe orde. Gerealiseerd aan de hand van de principes van 'healing environment' met eenpersoonkamers, veel daglicht en overal zicht op de groene omgeving. Winnaar van de WAN Award Health Care 2014.

Een zorginstelling van meer dan 100.000 m² waar de patiënt centraal staat. Een gebouwenensemble waarin men ondanks de grootte wél de weg kan vinden door heldere stedelijke binnenruimten. Ruimten waar het omliggende landschap voelbaar is en verpleegafdelingen en poliklinieken altijd nabij. Kortom een ziekenhuis waar oriëntatie voor bezoekers, en welbevinden en rust voor de patiënten voorop staan. December 2013 werd het ziekenhuis in gebruik genomen.

Winnaar WAN Award Health Care 2014

Meander won de WAN Award Health Care 2014, dankzij de focus op patiënt en bezoeker. De jury vond Meander een welverdiende winnaar. Een aantal jurycommentaren: 'it's a proper city, which is really hard to pull off well!' En: 'it hits some big innovation buttons in terms of workflow of people. Essentially this is a clinical facility

but it has definitely got a sense of humanity at the core'.

Park, Bouwmassa's en Ruimten

Meander ligt met het Gezondheidscollege en de Stallingsgarage in een parkachtige omgeving langs de Eem, als op een landgoed. Het gebouw ligt op een terp met in de terp de parkeergarage voor de bezoekers. Het enorme complex is opgedeeld in verschillende bouwmassa's met: Hotfloor, Verpleegafdelingen, Poliklinieken, Revalidatie en Klinische Psychiatrie. De samenhang tussen al deze bouwdelen wordt gebracht door de ruimte tussen de bouwmassa's: de LAAN.

Deze Laan verbindt niet alleen de afzonderlijke bouwdelen, maar schept ook duidelijkheid omdat het de belangrijkste ruimte is van het gebouwenensemble. De Laan verbindt bovendien verschillende schaalniveaus: enerzijds het landschap en anderzijds de intieme ruimten van de verpleegafdelingen met de eenpersoonkamers voor de patiënten. De ruimten tussen de bouwmassa's geven het geheel samenhang en structuur. De Laan is de belangrijkste ruimte en de centrale as die de bouwmassa's met elkaar verbindt en waaraan alle entrees liggen.

Aan de Laan liggen verschillende glasoverdekte binnenpleinen. Rechts liggen de BRINK en de FOYER, links de ORANJERIE. Deze pleinen hebben specifieke functies. Op de Brink kan men lunchen of avondeten in het restaurant. In de Oranjerie is een apotheek. In de Foyer kunnen bijeenkomsten of

Ontwerpteam
projectarchitect
Hans van Beek

projectarchitect bouwdeel
Mark Bruin, Jeroen Ekama,
Paul Fouchier, Emile Jansen,
Menno Roefs, Hans Kalkhoven

projectarchitect prijsvraag
Christina Kaiser, Dorte Kristensen,
Hans van Beek

interieurarchitect
Hans van Beek, Wessel Reinders,
Ellen Vaal, Mark Bruin,
Paul Fouchier, Thijs Klinkhamer

projectleider
Hein Doeksen, Mark Homminga

oprichter
Paul Verhaar

projectmedewerkers
Andrew Page,
Antonio Cannavacciuolo,
Arie van der Toorn, Arthur Loomans,
Christina Kaiser, Cock van Meurs,
Corine Jongejan, Diana van Dongen,
Ellen Vaal, Emile Quanjel,
Felix Timmermans, Ferry Raedts,
Mattijs van Lopik,
Michel van Gageldonk,
Mira van Beek, Paul Olink,
Priet Jokhan

evenementen worden georganiseerd in en rond het auditorium. Al deze binnenpleinen zijn ingericht als informele wachtruimten voor de bezoekers van de Poliklinieken. Bezoekers die met de fiets of het OV komen nemen de hoofdentree. Bezoekers die met de auto komen, parkeren in de terp onder het gebouw en kunnen direct met de roltrap omhoog naar het hart van de Laan. Medewerkers parkeren in de Stallingsgarage.

Mensen versus Logistiek

Een ziekenhuis is vaak een stressvolle omgeving. Daarom was het onze ambitie om humane ruimten te ontwerpen, waar mensen tot rust komen. De indeling en vormgeving (uitzicht, licht, kleur en geluid) van ruimten moet deze rust bevorderen, zodat het genezingsproces wordt bespoedigd. Daglicht, oriëntatie en uitzicht op het landschap bepalen mede het welbevinden van mensen in het gebouw.

Tussen de bouwmassa's zijn daarom open ruimten gecreëerd, waardoor het landschap tot diep het gebouw zichtbaar is. Ook daglicht dringt zo diep het gebouw binnen. Ook hebben we gekeken naar de logistiek. De Hotfloors zijn aan het zicht van patiënten en bezoekers onttrokken en in een geheel eigen bouwmassa ondergebracht. Op twee niveaus kunnen medewerkers in de verschillende delen van het ziekenhuis komen. Op het niveau van de parkeergarage ligt de logistieke ring, waarbij het logistiek centrum via de goederenliften met de Verpleegafdelingen en Poliklinieken wordt verbonden. Zonder dat bezoeker of patiënt er iets van merkt, kan het gebouw 24 uur per dag worden bevoorrad. Goederen worden niet over de afdelingen verplaatst, omdat de goederenliften aan de achterkant van de afdelingen zijn gelegen. Op de tweede verdieping is er voor de medewerkers een aparte verbindingzone dwars op het gebouw gemaakt. Zo worden patiënten en bezoekers niet geconfronteerd met de onrust die gepaard gaat met de ziekenhuismachine. Patiëntenvervoer naar de operatieafdeling gaat over deze route.

Architectuur

Meander heeft aan de buitenzijde

een roodbruine steen, zodat het opgaat in het landschap. Binnen in de patio's en de ruimten tussen de gebouwen is de steen wit, zodat het daglicht optimaal wordt gereflecteerd.

De Hotfloors, Revalidatie en

Gezondheidsschool kregen een roodbruine steen, die platvol is gevoegd in dezelfde kleur. Zo ontstaat een heldere plastiek. Het blok met de Verpleegafdelingen, Poliklinieken en Klinische Psychiatrie kreeg aan de buitenzijde een donkerrood genuanceerde baksteen. Deze is stootvoegloos en met verdiepte donkere lintvoegen gemetseld.

Het principe is, dat niet elke bouwmassa één materiaal/kleur kreeg, maar dat de ruimten elk een kleur kregen die de sfeer van deze ruimte bepaalt. De buitenzijde bij het park heeft een donkerrood genuanceerde baksteen, die stootvoegloos is gemetseld met een verdiepte donkere lintvoeg. De tussenruimten (bij de patio's, binnenhoven en pleinen) kregen allemaal wit metselwerk platvoeg gevoegd. De kleuren van de baksteen zijn dus vooral vanuit het oogpunt van de gebruikers van de gebouwen gekozen.

Al het metaalwerk is in grijs tinten uitgevoerd, zoals staalconstructie, aluminium kozijnen, ramen en deuren. De staalconstructie middengrijs metallic DB701, alle kozijnen steengrijs gepoedercoat (RAL 7030) en alle draaiende delen ijzergrijs poedercoating (RAL 7011).

Duurzaamheid en Flexibiliteit

De duurzaamheidsambities van het Meander Medisch Centrum zijn hoog. Een zorgvuldige keuze van materialen en technieken leidde tot een GreenCalc+ label B met een score van 233. Verder was er de wens om een flexibel gebouw te maken. Voor een medisch centrum betekent dat: duidelijke keuzen maken.

De Hotfloors zijn specifiek voor het ziekenhuis gemaakt en zijn maatwerk. De Verpleegafdelingen hebben een meer algemene bouwstructuur, maar wel met een hotel plus opzet. Daarmee is het een maatconfectie bouwstructuur. De Poliklinieken en het Gezondheidsschool hebben het casco van een standaard kantoor en daarmee een convectie bouwstructuur.

Flexibele indeling van de Verpleegafdelingen en de Poliklinieken is altijd mogelijk. De Hotfloors liggen vast op de eigen plek in het gebouw en zijn nauwelijks inwisselbaar. De uitbreidbaarheid is voorzien in eventueel de verlenging van de bouwdelen zoals het Gezondheidsschool, De Revalidatie en de Poliklinieken het park in. Kantoren die nu deels op de bovenste verdieping van de Verpleegafdelingen zijn gesitueerd kunnen naar de nieuwe uitbreiding. Verpleegafdelingen kunnen ook worden uitgebreid of op te hogen voor extra ruimte.

Atelier PRO heeft voor het Meander Medisch Centrum ook het interieur, een openbare parkeergarage en een stallingsgarage voor medewerkers ontworpen.

Wikistedia, Mens en natuur centraal bij Meander ziekenhuis

Trouw, november 2013, p13

Bouwwereld, november 2013, p48-51

De Stad Amersfoort, Nieuw ziekenhuis in afbouwfase, 17.04.2013, p 11

Parkeer 24, april 2013, Parkeren bij het nieuwe Meander Medisch Centrum

Stedenbouw & Architectuur, maart 2013,

thema parkeren, p 35

Beveiliging Managementblad, november 2012, p48-51

Facilitair & Gebouwbeheer, 2012-10, nr 332, p20-21

Stedebouw & architectuur, p28-31

Brief van een vader:

Onlangs was ik met mijn zoontje op de KNO afdeling van het Meander Medisch centrum te Amersfoort. Hij was totaal (evenals ik) onder de indruk van de kleur groen die daar o.a. was toegepast op de wanden in de wachtkamer. Aangezien zijn slaapkamer toe is aan een opknappbeurt heeft hij aangegeven geen andere kleur op de muren te willen dan het groen van het ziekenhuis zoals hij het noemde.

Al surfende bleek dat jullie verantwoordelijk zijn voor het prachtige interieur van dit Ziekenhuis.

Publicaties

Scooldomein 2021 Goede Gesprekken 2

Zorgdomein NO.1, oktober 2020 p2-5

Design Manual Hospitals 2018 p61,63 & p152-155

Das Österreichische Gesundheitswesen maart 2017, 34-35

Meander beste ziekenhuis 2015 volgens Elsevier

De Architect, maart 2014, p68-77

PI, feb-maart 2014 #1_p12-17

Het Houtblad 1 2014_p13-19

Architectenwebmagazine_jaargang 1_p16-21 en 47